

COMPROMETRE'S AMB EL TERRITORI TAMBÉ DES DEL CONSUM I LA CONTRACTACIÓ

EL PAPER DE LES ENTITATS I L'ADMINISTRACIÓ PÚBLICA

Entitats, empreses i administració es relacionen constantment amb el consum i, moltes d'elles, també amb la contractació. El consum i la contractació acostumen a ser concebuts com a eina per assolir un objectiu o programa determinat, sigui d'una entitat, empresa o administració. Així emmarcats, el consum i la contractació (pública o privada) poden estar associats a una **responsabilitat** social i ambiental, i també política: promoure el consum de béns i serveis produïts a nivell local, que garanteixin determinades relacions laborals, la contractació amb clàusules socials, etc.

Però el consum i la contractació poden ser concebudes com a eines i objectius en si mateixos, eines que permetin avançar en el compromís d'entitats, empreses i administracions per millorar la situació de benestar social i sostenibilitat territorial.

L'estudi «*La inclusió d'aspectes ambientals, socials i de bon govern a la contractació pública*», realitzat per Setem i la cooperativa

Opcions (desembre 2018) [1], identifica diferents criteris o variables per avaluar el grau de responsabilitat de consum i contractació, de les quals us en proposem alguns criteris a prioritzar:

→

1. Compromís amb la sostenibilitat socioeconòmica. Priorització d'iniciatives i empreses que tinguin la millora del benestar social i la comunitat local entre els seus objectius. Aquest compromís es trasllada automàticament en la prioritització del consum de béns i serveis que tenen un impacte positiu al territori, i que esdevenen promotors de processos desitjables i transformadors.

2. Governança. Priorització de criteris de participació, transparència i democràcia en la presa de decisions de l'entitat que ofereix determinats béns o serveis. Vinculació de la governança amb la realitat territorial i comunitària (processos i estructures participa-

tives, relacions de cooperació amb entitats del mercat social [2], etc)

3. Pràctiques laborals. Priorització d'iniciatives i empreses que garanteixin relacions laborals justes, amb forquilles salarials ajustades, i amb prioritització de la creació d'ocupació local.

4. Pràctiques justes d'operació. Priorització d'iniciatives i empreses que garanteixin v justes entre els seus proveïdors, i alhora que garanteixin el compliment de criteris de responsabilitat i compromís.

5. Drets humans. Priorització d'iniciatives que garanteixin els drets humans bàsics, la igualtat de gènere, la inclusió de personal amb discapacitat, la no discriminació de LGTBI, i l'accessibilitat universal de forma vinculada amb allò que s'ofereix.

6. Medi Ambient. Priorització d'iniciatives i empreses que minimitzin el seu impacte ambiental i que afavoreixin la sostenibilitat.

1

Compromís amb la sostenibilitat socioeconòmica

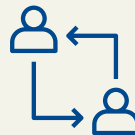
2

Governança

3

Pràctiques laborals

4

Pràctiques justes d'operació

5

Drets humans

6

Medi Ambient

[1] L'estudi es basa en l'anàlisi de casos d'aquelles matèries fonamentals de l'ISO 26000

[2] El Mercat Social és una xarxa de diferents pràctiques de l'ESS que inclouen totes les fases del cicle econòmic; producció, comercialització, consum, finances, i suport (Garcia Jané, 2002).

AL SOLSONÈS, PARLEM DE CONSUM I CONTRACTACIÓ COMPROMESA.

Des de l'**Ateneu Cooperatiu de la Catalunya Central** i el **projecte Actua** s'ha impulsat un procés de debat i consens de criteris que maximitzin un impacte social positiu del consum i contractació. Aquestes sessions s'acompanyen de tallers d'assessoria legal i tècnica per part d'experts.

Per a més informació podeu contactar amb nosaltres via actua@larada.coop o trucant al 672 49 12 23

T'HI ESPEREM!

EL PAPER DE L'ECONOMIA SOLIDÀRIA I EL COMPROMÍS SOCIAL

Assolir els criteris anteriors és independent de la fórmula jurídica de l'empresa. Dit d'altra forma, el compromís i responsabilitat de qualsevol projecte que ofereix béns i serveis, dependrà de la seva essència i objectius, no de si es tracta d'una associació, una empresa mercantil, o una empresa cooperativa. No obstant, és evident que determinats formats jurídics faciliten les pràctiques socialment compromeses, és el cas de l'economia solidària. A diferència del Tercer Sector Social i de l'economia social, l'economia social i solidària reivindica una transformació del model econòmic i la superació del sistema capitalista (Ponent Coopera, Diagnosi de l'ESS a les terres de Ponent, 2018). Formen part de l'ESS el conjunt de pràctiques econòmiques que volen recuperar l'economia com a eina per al desenvolupament del conjunt de les nostres societats. Tenen per tant un significat i un objectiu polític.

ELS PRINCIPIS BÀSICS SÓN:

- 1. Primacia de les persones i de la finalitat social** per sobre del capital (el capital esdevé tan sols un recurs per assolir l'objecte social)
- 2. Organització democràtica i igualitària**, aprofundint en un model de democràcia econòmica.
- 3. Producció orientada a la satisfacció de necessitats i voluntats humanes i socials**, no per la recerca del màxim benefici.
- La promoció de la **solidaritat** interna i amb la societat
- La **independència** respecte als poders públics.
- Aplicació dels resultats obtinguts de l'activitat econòmica **en funció del treball aportat i servei o activitat** realitzada per les sòcies o pels seus membres.

ALGUNES PRÀCTIQUES DE L'ECONOMIA SOLIDÀRIA QUE POTENCIEN EL SEU COMPROMÍS SOCIAL SÓN:

- 1. Integralitat entre sectors**, a través, per exemple, de cooperatives integrals (mixtes), i la intercooperació
- 2. Transparència i democràcia**. Obertura i avaluació participada del pla de treball amb el territori o comunitat.
- 3. Que no tinguin finalitat de lucre** (per ex, associacions, o cooperatives sense finalitat de lucre)
- 4. Que tinguin per objecte la promoció social** (acreditació com a associacions o cooperatives d'iniciativa social).

COM PODEM CONSUMIR I CONTRACTAR LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES?

1. Manteniment de l'status quo:

Es tracta de pràctiques de consum i de contractació que no tenen una intenció de transformació social de pobles i territoris cap a escenaris més sostenibles i solidaris. Dins d'aquest grup podem trobar-hi dos tipus d'actituds:

Inacció: Prevalença del preu més econòmic, i de la relació qualitat/preu, com a únic criteri per al procés de selecció de consum.

Màrketig social - Màrketig verd. Incorporació de criteris socials i ecològics amb l'objectiu implícit de què aquesta incorporació generi un impacte positiu en l'entitat, empresa, administració. L'avui conegut «green-washing», i, per analogia, extensible al «social-washing», són pràctiques

corrents on empreses, entitats o administracions inclouen criteris socials i ecològics en les seves relacions de consum, contractació i polítiques on l'objectiu és compensar pràctiques que generen impactes negatius a nivel ecològic i social.

IMPACTE SOCIAL I ECOLÒGIC:

Increment de la desigualtat social i de la pobresa Increment dels impactes ambientals i ecològics. Disminució dels recursos no renovables Impediment per la sostenibilitat social i ecològica de pobles i territoris.

2. Consum i contractació compromesa:

Són pràctiques que perceben el consum i la contractació com a eina de transformació social de pobles i territoris. Per a expressar-se com a tal és imprescindible que estiguin vinculats a una dimensió col·lectiva i al treball en xarxa entre entitats, empreses i consumidors que comparteixen l'objectiu de millora del benestar social i sostenibilitat. Aquest tipus de consum i contractació millora la capacitat d'apropiació i utilitat social del procés de planificació, oferta i consum de béns i serveis.

IMPACTE SOCIAL I ECOLÒGIC:

Prevenició de situacions de desigualtat social i d'impactes socials i ecològics negatius. Millora activa de la sostenibilitat social i ecològica de pobles i territoris.

ACTUA
FEM COSES AL BAIX
SOLSONÈS I RODALIES

**L'ARADA
CREATIVITAT
SOCIAL**

Amb el finançament de:

 Generalitat de Catalunya
**Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies**

 **economia
social**
Ateneu Cooperatiu
de la Catalunya Central

Promogut per:

 Generalitat de Catalunya
**Departament de Treball,
Afers Socials i Famílies**
Direcció General d'Economia Social,
el Tercer Sector, les Cooperatives
i l'Autoempresa

Amb el finançament de:

 GOBIERNO
DE ESPAÑA
 MINISTERIO
DE EMPLEO
Y SEGURIDAD SOCIAL